

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 122. sz.

1936 május 7.

Csütörtök

Leon Blum alakít kormányt Franciaországban

A szociáldemokrata párt vezére zsidó voltára való teginfettel nem akarja vállalni a megbízatást, de ő maga is a Népfront számára követeli a hatalmat

Páris, május 5.

A francia középnapok azt írják, hogy a baloldal mostani előretörése dacára a mostani képviselőházi szesszió befejezéséig, tehát június végéig a Sarraut kormány a helyén marad és továbbra is irányítja az ügyeket.

A szociálisták egyébként kiadták újabb programjukat, amely szerint a szociálisták a kommunistáktól nemcsak támogatást kérnek, hanem a kormányzásban való részvételt is. A szocialista kormányának az lesz az első feladata, hogy a fascista szervezeteket feloszlassa, továbbá, hogy: A gazdagok fizessenek!

A franciaországi választások legsúlyosabb vereségét kétségen kívül de la Rocque ezredes pártja a Tűzkereszt szenvedte, — mert ennek a szélsőjobboldali diktatúrának törekvő pártjának

egyetlen jelöltje sem jut be a francia parlamentbe.

Maga de la Rocque ezredes is kibukott.

A Népfront abszolút többségét viszont az se veszélyeztetheti az új parlamentben, ha az a 40 radikális-szociálista képviselő, akiket a Népfront támogatása nélkül választottak meg, nem támogatná a kormányt.

A kormányutódjás kérdése meglehetősen kényes probléma. Tekintve a szociáldemokraták fényes győzelmét, a legtermészetesebb lenne hogy Leon Blum alakítson kormányt. Blum azonban betegségére való hivatkozással elhárítja ezt. Beavatott körök azonban úgy tudják, hogy ebben nemcsak a nagynevű politikus betegsége játszik közre, hanem az a tény, hogy

Blum zsidó és nem akarja a személyét támadásoknak kiténni a reakció részéről, másfelől pedig nem akarja beállítani úgy a dolgokat, hogy a hillerista Németország kormányával szemben Franciaországnak zsidó miniszterelnöke legyen.

Biztosra vehető ugyanis, — ez Leon Blum álláspontja, — hogy ha a francia német közeledés meggyűlölné, úgy a Harmadik Birodalom vezetői Blum zsidó voltát tolnák fel kifogásul.

A Le Populaire, a szocialista párt hivatalos lapjának rendkívüli kiadása jelent meg ma délután. Az első oldalon a következő cím áll: "A választási diadal után, ha-

talom". A lap fejléce alatt Leon Blum ezeket írja: Az egész világnak el kell ismerie, hogy a tegnapi szavazáson a francia nép döntő erővel juttatta kifejezésre akaratát. Ez az akarat nem enged semmilyen vitát és gáncsot. Ez az akarat nem fog semmilyen ellenállásra találni. Az akaratnak eleget kell tenni. A Kamara előtt a Népfront kormányának kell megjelennie. Haború nélkül szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy készek vagyunk teljesíteni a ránk váró szerepet, megalakítani s vezetni a népfront kormányát.

A hétfő délután megjelent esti lapok még várakozó álláspontot foglaltak el a vá-

lasztási eredmények kilátásaival szemben. A "Temps" és általában a jobboldali lapok negirják, hogy a kommunisták és szocialisták joggal dicsekedhetnek győzelmükkel. Megállapítják azonban, hogy a helyzet rendkívül súlyos s ennek beláthatatlan következményei lesznek.

A Jour című párisi lap írja, hogy Sarraut miniszterelnök június 1-éig nem alakítja át kormányát. Addig csak folyó ügyeket intéz el, június 1-én beadja az egész kormány lemondását. Több, mint bizonyos, hogy a kormányt most már Leon Blum, a szocialisták vezére veszi át.

Tovább gyilkol és gyűjtogat a csöcselék Addis-Abeában Graziani tábornok lesz Abesszinia kormányzója

London, május 5.

Annak ellenére, hogy az angol sajtó azt írta, hogy Anglia rendelkezésére a népus bizonytalan ideig Djibutiban marad, hogy megakadályozzák Londonba érkezését Eden angol külügyminiszter tegnap délután az alsóházban bejelentette, hogy a népus és kíserte hétfő délután négy órakor az Entreprise nevű angol torpedó rombolón utnak indult Palesztina felé, ahol a palesztinai abesszin kolostorban fog tartózkodni egy ideig.

Ezt az abesszin kopt kolostort 1933. évben a népus és felesége építtette. — Ekkor a császárnő is jelen volt a felszentelésen és kijelentette, hogy minden vágya az, hogy minél többször lehessen ebben a kolostorban.

A császárnő óhaja elég rövid idő alatt teljesedett és úgy gondolják, hogy a császári család hosszú ideig itt fog maradni.

Róma, május 5.

Az olasz lapok a helyzetről írva, megállapítják, hogy azzal a ténnyel, hogy a népus elmenekült és az országot az olaszok kezére hagyta a valóságos helyzetből jogi helyzet lett és most már Abessziniában a rend helyreállítása az olasz csapatok feladata.

Róma és egész Olaszország minden vá-

rosában hatalmas plakátok hirdetik az általános mozgósítást, amelyet ma délután a riadó követett. Mint október 2-án, a háború bejelentésekor, most is az összes harangok és szirénák megszólaltatásával hozták a nép tudomására a riadót. Ekkor mindenki fascista egyenruhát öltött és megjelent a számára kijelölt helyen, ahol mikrofonon keresztül jelentette a Duce az abesszin főváros elfoglalását.

Djibutiból érkezett táviratok arról számolnak be, hogy az abesszin fővárosban az európaiak helyzete egyre bizonytalanabbá vált. Az angol követségen mintegy kétezer európai rejtőzködik, ugyanannyi a francia követségen. A francia követséget a csöcselék teljesen elzárta. Az élelmiszerek fogytán vannak. A csöcselék előbb kifosztotta, majd felgyújtotta a császári palotát, valamint az abesszin nemzeti bankot.

Addis-Abeba elfoglalása után Mussolini olasz miniszterelnök Abesszinia kormányzójává Graziani tábornokot nevezi ki.

Időjárás

Mérsékelt szél, több helyen ismét záporosó, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A pünkösdi tombola 32. száma

Munkások tömegkalasztrófája a constantai tengerparton

Három munkást megölt, ötöt súlyosan megsebesített a leomló homoktömeg

Constanta, május 5.

Constanta határában borzalmas szerencsétlenség történt, amely három emberáldozatot követelt.

Nyolc munkás Frangopol Cristu constantai földbirtokos birtokán dolgozott, amely a tengerparton van. A munkások a fővénnyel megerősítésén dolgoztak, amikor váratlanul több mázsa homok zuhant le és el-

temette a nyolc munkást. A szomszédokból segítség érkezett, az emberek kiásták a munkásokat, akik közül három azonban már halott volt, míg a másik többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a tömegszerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Bihormegyében is megjelent a kolumbácsi légy

Oradea, május 5.

Pár héttel ezelőtt — mint akkor beszámoltunk róla — nagy riadalmat keletkezett, hogy a gazdálkodók legnagyobb réme: a kolumbácsi légy ismét megjelent a Bánság több helyén és a rajok északi irányban tartanak. Amint most a beiusi és vascaui járáások több községéből jelentik, a veszedelem valóban ideérkezett, mert a kolumbácsi légyrajok megjelentek több községben és Tinca, Beius, Ceica és Bratca irányába tartanak.

A megyei állatorvosi hivatal ez alkalommal felhívja a gazdálkodók figyelmét, hogy amennyiben a kolumbácsi légyrajok feltűnését észlelik, házi állataikat ne hajtassák ki a mezőkre, hanem elsötétített istállóban tartsák és zöld galyakkal, még ruha darabokkal takarják le őket. Legeltetni csak éjjel lehet, amikor a legyek elvonulnak. Ei tanácsok annál is inkább betartandók, mert a legyek okozta károkért kártérítést vagy segílyt nem adnak.

Öt és három évi börtönre ítelt a tábla két Satu-mare megyei gyilkost

Oradea, május 5.

Megrendítő gyilkosság részletei bontakoztak ki tegnap délelőtt az ítélőtábla II. szekciójában, amikor is a tábla Ciurea-Niciu-Carpineanu tanácsa ítéletet hirdetett Ciorba Petre és Barnisca Ioan perében.

Amint a vádiratból kitűnik még tavaly január 21-én történt Bixad satumaremegyei községben, hogy Chereches Nicoara, Bandrea Vasile, Ciorba Petre, Barnisca Ioan és még néhány földműves gazda mulatozott a falubeli korcsmában. Már jóideje iddögáltak, amikor Ciorba Petre 27 éves parasztgazda, aki már egy izben ült gyilkosság miatt két évet a börtönben, felállt a társaságból és végig akarta magát muzsikáltatni a falun. Felszólította a cigányokat, hogy kövessék őt és Barnisca Ioan nevű barátját. A cigányok azonban vonakodtak, mire Ciorba a nála levő bottal elverte őket. Pár jobb érzésű gazda figyelmeztette Ciorbát, hogy a verekedést hagyja abba. Ez azonban nem hogy használt volna, csak még jobban feldühösítette a részeg embert, aki Bandrea Vasilénak támadt, míg társa Barnisca Ioan Chereches Niccarát támadta meg. Hamarosan előkerült a bicska is a csizmaszárból és a megijedt gazdák, akik Ciorbának a rossz hírét már ismerték, ijedten menekültek a korcsmából. Ciorba azonban utánuk rohant és a pap kertjében elérte az egyik gazdát: Bandrea Vasile-t és úgy összeszurkálta késsével, hogy azonnal kiszenvedett, míg társa, Barnisca Chereches Nicoarának esett neki és a szerencsétlen földművest vérbenfagyva hagyta a tett helyén. A csendőrségnek csak nagy nehezen sikerült a két késsel hadonászó részeg embert leszerelni.

A satumarei törvényszék a múlt év júliusában ítélkezett Ciorba Petre és társa ügyében és Ciorbát öt évi, társát pedig háromévi börtönre ítélte emberölés miatt.

Az elítéltek megfelebbezték az ítéletet s így az oradeai ítélőtábla lett illetékes ez ügyben. A tábla Ciurea-Niciu-Carpineanu tanácsa május elsején tárgyalta le a pert s az ítélet kihirdetését tegnapra halasztotta. Ítéletében a tábla helybenhagyta a satumarei törvényszék ítéletét, vagyis Ciorbát öt évi és Barniscát pedig 3 évre börtönre ítélte.

Ausztriában ujjászervezték a légiflottát
Schuschnigg kancellár a bécsi repülőtéren inspekteket tartott és hosszasan elbeszélgetett a pilótákkal.

Átvágando és összegyűjtendő

32

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti,
az részt vehet
az ajándék tombolában

Április - május

Marghita sportja

Marghita, május 5.

A marghitai Victoria jóképességű csapata vasárnap a Simleul-t látta vendégül. Dacára annak, hogy igen érdekes és mindvégig izgalmas mérkőzésre volt kilátás, azt csak igen gyér számu közönség nézte végig.

Az első félidőben a Victoria szép játékot produkált és szinte állandó fölényben van. Ennek dacára azonban a balszerencse folytán már a 10. percben gólt, sőt öngólt kapnak. A második félidőben a szél is a Simleulnak kedvez. Mindkét részből két-két gól esik és így a végeredmény 3:2 a Simleul javára. Jó bírót Andrassy (k. i.)

Asszonyom ön megérdemli, hogy szebbé és bájosabbá tegye külsejét

Első lépés ehhez bőrének rendbehozása, amit a hirtelen jött tavasz tönkretett s ma tanácstalanul áll, hogy mit is használjon. A modern kozmetikai eredmények azt igazolják, hogy arcának tökéletes rendbehozására legalkalmasabb a 2. számú Floreal krém, amely a legelrontottabb arcból is 10 nap alatt megtisztítja, a szeplős, pattanásos, májfoltos arcot a legbámulatosabb módon széppé varázsolja.

A Floreal 1. sz. krém a Floreal fényvédő puderral használva nem engedi a szeplők kijövetelét arcát bársonyossá, üdévé teszi, táplálja az elhasznált bőrsejteket utánpótlással, a meglevő ráncokat kisimítja és petyhüdt bőrét rugalmassá teszi, egyszóval új külsőt kölcsönöz.

A Floreal krémek tégelyenként 40 lej, puder 30, 50, 90 lej. Főlerakat: Pap drogéria, Oradea, Bul. Reg. Carol 9. Naponta postai szétküldés.

Baleset érte a Zeppelint leszállás közben

Egy munkás csaknem halálát lelta a léghajó belsejében

Rio de Janeiro, május 5.
A Graf Zeppelin léghajóval könnyebb természetű baleset történt, amely azonban majdnem egy emberéletet követelt. A szerencsétlenség a következő körülmények között történt:

Abban a pillanatban, amikor az erős szélben a Graf Zeppelin be akarták vontatni a hangárba, az egyik acélkötél hirtelen elszakadt, körülcsavarva egy munkásnak a testét és a munkást odavágta a Zeppelin

burkolatához. A burkolat mintegy 10 négyzetméternyire behasadt és a munkás beesett a léghajó belsejébe, amely tele van gázzal. Azonnal mentési munkálatokhoz láttak, úgy hogy a munkást még élve sikerült a veszélyes helyzetből kimenteni.

A baleset miatt történt sérüléseket a Graf Zeppelin azonnal kijavították, mert annak kevéssel később utra kellett indulnia Európa felé.

Két asszonnyal akar törvényes házasságot kötni egy földműves

A hatóságok megidéztek az asszonyokat, akik maguk sem ellenzik a bigámiát

Bucuresti, május 5.
A közeli Otenita község elöljáróságához igen különös kérvény futott be. A kérvényező Eftene Nicolae földműves, nem kisebb dolgot kér, minthogy engedje meg neki a községi elöljáróság, hogy annak rendje és módja szerint a törvény előtt két felesége legyen. Eftene Nicolai elmondja kérvényében, hogy van egy felesége már Steliana Nucilei, akitől három gyermeke van, azonban az is igaz, hogy felesége mellett immár három éve egy másik asszonnyal is él, akitől két gyereke van.

Mivel belátja, hogy nem szép dolog, hogy az egyik csak vadházastársa, azért törvényes felesége beleegyezésével elhatározta, hogy a másik asszonnyal is megesküszik.

A községi elöljáróság maga elé hivatva a három különös teremtetést. Itt a két asszony kijelentette, hogy nem látnak abban semmit, hogyha hárman élnek egy fedél alatt és sokkal jobb is ha úgy lesz, mintha tovább is az az élet folya, hogy a férfi

az egyik héten az egyik asszonnyal, a másik héten a másiknál lakik.

Természetesen a kérést nem teljesítette a községi elöljáróság, sőt büntetést helyezett kilátásba a férjnek, aki azonban nem tágitott. A fejlemények elé a község érdeklődéssel tekint.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri, hogy kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY

oldal, hát, gerincz, szúrás szaggatás és keresztcsont fájdalom?

Mikor a csodás hatásu

Spongillia

FÁJDALOMTÖZŐ CSÜZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS

BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRA 90 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR

és postaköltség **ÓDORHEIU**

Szenzációs számok a Budapesti Nemzetközi Vásár statisztikájában

Minden vonat zsúfolva érkezik

(Budapesti tudósítónktól). 130.000 négyzetméteres óriás területet (tavaly 100 ezer) közel 1800 kiállító (tavaly 1450) a vásár vas, gép és elektromos csoportja 6000, a butoripar 5000, a textilipar 4000, az élelmiszeripar, kis- és háziipar egyenként 2500—2500 négyzetméter területet foglal el a maga csarnokai és pavilonjai részére és se szeri se száma annak a rengeteg szakmának, amely munkájának legszebb eredményeivel vonul fel a május 8-án, pénteken déli előtt ünnepélyes külsőségek között megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron.

Ezek a számok ékezőnél ékeesebben világítják meg a vásár grandiózitását. De helyesen mondotta Hallóssy István, a vásár vezető igazgatója, hogy a vásárról ma már nem beszélni, hanem a vásárt látni kell! — rámutatva egyben arra is, hogy a rendezőség szakszerűség mellett főként arra törekedett — még pedig teljes sikerrel, — hogy a vásár érdekes, látványos és vonzó is legyen.

A vonatok már napok óta zsúfolva ér-

keznek a budapesti pályaudvarokra s joggal számítanak a látogatottság megnövekedésére is. hiszen a vidéken és külföldön már eddig is 30 százalékkal több vásárigazolványt igényeltek, mint a múlt évben, amikor pedig a látogatók száma jóval felülmulta a 700.000-et Rengeteg külföldi különvonat érkezését is várják; — eddig 12 ilyen különvonat indítását jelentették be távolabbi külföldről.

Budapesten ma mindenki a vásárra készül és mindenki azon dolgozik, hogy a vásár sikerét fokozza. Ezt a tényt a vásár elnöke: Szendy Károly, Budapest székesfőváros polgármestere állapította meg. Hozzá kell még ehhez tenni, hogy Budapesten senki nincs, aki az árak emelésére gondolni merne, hiszen mindenki tisztában van azzal, hogy a idegenforgalom ügye a vásárral áll vagy bukik. A magyar főváros most szeretettel vár minden befutó vonatot, gondosan ügyelve arra, hogy a vendégeket semmiben se érje csalódás.

A régi civilizáció harca az új civilizációval

A piramisok, a szfinx az őskori civilizáció elveszthetetlen művei. Ma azonban nem egyebek, mint egyszerű kő-emlékek, amelyek impozánsak ugyan, de semmire sem használhatók.

A mai civilizáció gyümölcsei egészen mások. A mai tudósok találmányai egyetlen célban összpontosulnak és pedig, hogy az életet elviselhetőbbé és minél hosszabbá tegyék. Ezen cél elérésében a tudósok vetélkednek egymással, hogy száműzzék a földről a fájdalmat, a boldogság eme legnagyobb akadályát.

Az elveszthetetlen alkotások egyike, a mellyel a mai civilizáció bizonyosan hallhatatlanná válik, egy egyszerű orvosi készítmény, a Gastro D., amelyet a bucaresti Császár gyógyszerár (Calea Victoriei 124) hozott be Romániába. Ezen orvosságnak, amely biztos gyógyulást hoz az összes gyomor és bélbetegségekre, valamint csodálatos hatásánál fogva, amelyet az egész ideg rendszerre gyakorol, a modern tudomány egyik legszebb és legmaradandóbb alkotása. Küldi a Császár gyógyszerár 130 lej utánvétellel.

Elfogták a bistritai kerékpártolvajt

Bistrita Nasaud május 5.

A bistritai rendőrség több oldalról feljelentést kapott, hogy ismeretlen tettesek az utcán hagyott kerékpárokat ellopják. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettes után, aki rendszeresen lopkodta a kerékpárokat. Több napig tartó nyomozás után a rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy a tettes egy Sugmir községbeli lakos, akit éppen akkor csíptek el, amikor egy lopott kerékpáron el akart nyargalni. A tolvajt letartóztatták, bekisérték a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy több kerékpárt lopott el, amelyeket részben értékesített, részben pedig lakásán rejteget.

Új előírás szerinti Számla-könyvek

készültek és kaphatók
Pásztor Ede papírárubázában
Piața Mihai Viteazui 4.

Rádió műsor

SZERDA

Bucuresti: 18 Szórakoztató zene. 20.20 Uj lemezek. 21.20 Rádiózenekar. 22.45 Szalonzenekar. 24 Motzoiu zenekara.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Hegedű hangverseny. 14.30 Szalonzenekar. 15.40 Hírek. 18 Zongoraművek. — 19.15 Maria Meder énekel. 20.15 Cigányzene. 21.40 Budapesti Nemzetközi Vásáron képviselt nemzetek zenéje. 24.20 Jazz. majd hírek.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 18 Lemezek. 20.15 Anghel Virica énekel. 20.45 Zongoraművek. 21.20 Rádiózenekar.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Hont Erzsébet énekel. 13.30 Hírek. 14.30 Cigányzenekar. 18.30 Tárogató zongorakisérettel. 19.20 Táncclemezek. 21.05 Kültügyi negyedóra. 23.20 Szalonzenekar. — 24.20 Cigányzene.

3. oldal "ERDELYI MAGYARSAG" 1936 május 7.

Valutaháboru Lengyelország és Danzig között

A danzigi szabadállam kormánya ismét a forintot nyilvánította hivatalos valutának

Danzig, május 5.

Danzig szabad város és Lengyelország között valóságos valutaháborúság tört ki. Néhány évvel ezelőtt, amikor a danzigi forintot devalorizálták, a lengyel kormánynak sikerült elérnie azt, hogy Danzigban a hivatalos pénz a zlotty lett. Ennek folytán természetesen a danzigi városi taxákból a lengyel pénzügyminisztériumnak is haszna volt.

Kevéssel ezelőtt Lengyelország új deviza és valuta átutalási törvényt létesített, amely sértette a danzigi érdekeket is. A danzigi szabad város kormánya most retorziós intézkedéssel élt. Elsősorban is határozatot hozott, hogy ezentul Danzig hivatalos pénze ismét a forint és a városi taxákat ezentul ismét forintban kell fizetni.

Gyilkosság Sibiu határában

Hét késszurással öltek meg haragosai egy legényt

Sibiu, május 5.

A sibiui natarban levő Dumbrăveni községben borzalmas gyilkosság történt. A Ghiosan testvérek már évek óta halálos ellenségeskedéssel viseltettek Gritu Gheorghe legény iránt. Tegnap délután a testvérek összetalálkoztak az erdőben Grituval és parázs veszekedés kezdődött, amelynek az lett a következménye, hogy a három ember öltre ment. Természetesen a két testvér hamar legyűrte az amugy is gyenge legényt és rátérdepelve a mellére, mind a ketten késükkel a szerencsétlen ember mellébe szur-

tak, majd a hét sebből vérző legényt ott hagyták eszméletlenül az erdőben.

Kevéssel később arra ment egy szekeres aki észrevette a tragédiát. A legényt bevitte a sibiui kórházba, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni. Kevéssel később Gritu Gheorghe meghalt.

A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. Még aznap sikerült a Ghiosan testvéreket letartóztatni akik bevallották, hogy ők gyilkolták meg Gritu Gheorghet. A két gyilkost átadták az ügyészségnek.

Bírók a bíróság előtt

Május 25-én tárgyalják két prahovai bíró ügyét, akik helyt adtak a sinaiai kaszinó felebbezésének a szerencsejátékok betiltásáról szóló törvény ellen

Bucuresti, május 5.

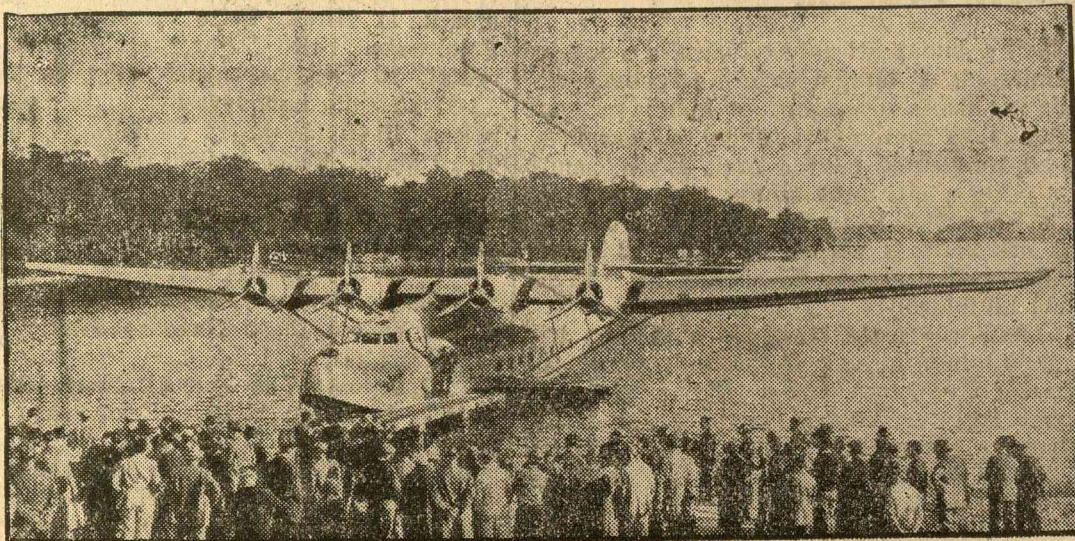
Ismeretes, hogy amikor az egész országban törvényileg betiltották a szerencsejátékokat, a prahovai törvényszék elé egy felebbezés került a sinaiai kaszinó bérleti részéről. A törvényszék Căpălescu-Codruti tanácsa olyan határozatot hozott, hogy a törvény nem vonatkozik a sinaiai játékkaszinóra és megengedte a további játékot.

A döntés nagy izgalmat keltett az egész országban és a minisztériumban megállapították, hogy a két bírónak nem volt joga eljárni az ügyben és ezzel olyan nagy fegyelmi sértést követtek el, hogy fegyelmi bírósá-

ság elé állítják őket. Mint bírókat a legfelsőbb semmitőszék tagjaiból alakult fegyelmi bíróság fogja felelősségre vonni. A tárgyalást már ki is tűzték május 26-ra.

Az elnök maga a semmitőszék elnöke, Volanschi lesz, tagjai pedig a semmitőszék szekcióinak elnökei, valamint még öt semmitőszéki bíró, akiket sorshuzás útján jelölnek ki. A vádat maga a semmitőszék főügyésze, Vișoreanu fogja fenntartani.

A két súlyosan megvádolt bíró személyesen fog megjelenni a fegyelmi bizottság előtt. Hogyha akarják, akkor két egyenlő rangban levő kollegájuk védheti is őket.

»Lindbergh álma«

Amerikában most készült a világ legnagyobb uszórepülőgépe, a „China Clipper”, amely rendszeres közlekedést valósít meg Amerika és Kína között. A gép elkészítésének tervét a közben Európába távozott Lindbergh ezredes állította össze és most ez az álom teljesült.

Véres rózsák

— Detektívregény —

15

Megkopogtatta a bálványokat:

Ezek is tömör fából készültek! Itt még egy gyermek sem rejtőzhetik el észrevétlenül. Különb is minden belülről volt zárva és a gyilkos, ki nem menekülhetett, amikor a véres esetet felfedezték. Ugyebár kétségtelen, hogy az ablakok belülről voltak bezárva a gyilkosság felfedezése idején?

— Ez biztos!

— Az ajtóra belülről kétszer is ráfordították a kulcsot. Nagy rejtély!

Dutilloy felügyelő közbevetette:

— Talán a falban van egy rés, vagy a padlón? Esetleg a mennyezetben?

— Nem hinném.

Allain a botjával végigkopogtatta a plafont és a padlót és megvizsgálta a falakat is.

— Egy centiméternyi helyet sem hagytam ki — jelentette Allain.

— Különb is olyan házban vagyunk, amelyet a háború után építettek. Papírvastagságú falak, nem pedig régi lovagvár ez az építmény. Ezen ne is vitatkozzunk. Holtbizonyos, hogy az ajtó és ablak belülről volt bezárva, még pedig a legnagyobb gondossággal.

Dutilloy felügyelő emelkedett szólásra. A magas, jovialis külsejű férfiú minden mondatát furcsa, nevetésszerű megegyéssel kezdte:

— Hoho... az öngyilkosságot azonnal kikapcsoltam... Gyilkosság történt, hoho... de micsoda nagy gazember gyilkolhatott... Mit jelent ez a furcsa stigma az áldozat homlokán? És ki tudja megfejténi ezeknek a vérről öntözött rózsáknak a titkát? Hiszen a gyilkos kezek mint a hódlai kifejezését helyezték a bálványok elé! Viszszatérve az öngyilkossághoz, feltéve, de nem megengedve, hátha Chalonnat urat hirtelen elmezavar fogta el. Egy ilyen nagy utazónál előfordulhat! Hoho, hátha ő maga ejtette a homlokán a misztikus négy vágást és a kiömlő vért a rózsákra freccsentve elhelyezte a bálványok lábainál? De akkor is hogy került az áldozat fekvőhelyzetbe? Valakinek a segítségére szükség volt? Hoho ki volt ez a rejtélyes valaki?

— Maga ne kérdezzen, kedves felügyelő, hanem közölje az észrevételeit, dűny! Nyögte a főnök és intett Allainnak.

A szurósszemű kis breton emberke felpattant:

— A komornyik vallomása szerint a rózsacsokor nem volt a szobában éjjel egy órakor, amikor ő a gazdájától elköszönt. — Egyáltalán nem volt virág a házban. Tehát valaki hozhatta a rózsacsokrot. — Talán a szellemek!

A főtanácsos keserű humorral mondotta:

Ez volna az első eset, hogy szellem segédkezett a gyilkosnak. Tessék még egyszer tüzetesen kihallgatni a személyzetet és a tanukat... Autó állt meg a ház előtt.

— Itt a vizsgálóbíró! — mondta a rendőrtiszt. — Rögtön megtudjuk az orvosszakértő ur véleményét is... Az urak az ebédlőben foganatosítsák a kihallgatásokat.

Az ebédlőben maga a főtanácsos hallgatta ki még egyszer a tanukat.

— Mondja Pascal, hiszen maga régen van a ház szolgálatában, nem tud nekünk semmi olyan körülményt megemlíteni, a minnek a segítségével megfejtethetjük ezt a keresztretjvényt.

Az öreg komornyik szeme vörös volt a sirástól. Hangja reszketett:

— Nem tudok semmi különöset mondani. Tessék kérdezni nagyságos uram!

(Folyt. köv.)

4

„ERDÉLYI MAGYARSÁG”

1936 május 7.

Tudomásul vette a Balkán-szövetség a Dardanellák megerősítését

Belgrád, május 5.

Tegnap délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között a Balkán konferencia. Jugoszlávia, Románia, Görögország és Törökország kiküldöttei jelentek meg a konferencián. Amint délelőtt a vendégek megérkeztek, azonnal tanácskozási gyűlést összehívtak. Délután a tanácskozást folytatták.

Este Stojadinovits jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter estebédet adott a Balkán konferencia résztvevőinek tiszteletére.

re. Pohárköszöntőjében üdvözölte jelenlévőket és azután — nyilván Bulgáriára célozva — azt az óhaját fejezte ki, hogy bárha a közeljövőben a Balkánszövetség az összes balkáni államokat képviselhetné.

A Balkán-konferencia tegnapi ülésén bejelentették, hogy a Balkánszövetség tudomásul veszi Törökország bejelentését a Dardanellákra vonatkozólag és arra már előzőleg valamennyi állam kedvező választ adott.

Zsidó, mint meggyőződéses hitlerista

Megkezdődött Berthold Jakob elrablójának esküdtszéki tárgyalása

Basel, május 5.

A baseli esküdtszék tegnapi reggel kezdte meg Wesemann német újságíró perének nagy izgalommal várt tárgyalását, aki elrabolta és Németország területére hurcolta Berthold Jakob emigráns németországi zsidó újságíró.

Annak idején részletesen foglalkoztunk a nagy port felvert ügygel és beszámoltunk róla, hogy Wesemann hogyan csalta a svájci német határra Bertholdot, akit itt a Gestapo kezére játszott át, hogy megakadályozza a bátorszávi emigráns hírlapíró leleplező cikkeinek folytatását a Hitler uralomról. Utólag kiderült, hogy Wesemann nem egészen önzetlenül cselekedett, mert az emberrablásért nagy összeget kapott. Bertholdot viszont börtönbe vetették és csak több hónap után és számos intervenció eredményeként helyezték szabadlábra.

A tegnapi tárgyaláson Wesemann megdöbbenő cinizmussal tett vallomást. A legnagyobb elképedést az a kijelentése okozta, hogy

zsidó eredetű és éppen nem árja származásáért akart büntetésnek nyerni a mai Németország uraitól, tekintve, hogy maga is meggyőződéses hitlerista.

— Jakob elrablásával — mondotta — meg akartam szabadítani a világot egy oly egyéntől, aki csak rosszat tett leleplezéseiével.

A tárgyalás folyik.

Hivatalos osztrák magyarázat a védkötelezettség bevezetéséről

Bécs, május 5.

Most teret közze azt az emlékiratot, amelyet az osztrák kormány eljuttatott az összes érdekelt hatalmaknak az általános osztrák hadkötelezettség bevezetéséről.

Az emlékirat mindenekelőtt leszögezi azt, hogy nem védkötelezettséget vezettek be Ausztriában hanem szolgálati kötelezettséget, amely állhat, vagy szolgálati kiképzésből, vagy közmunkák elvégzéséből, vagy pedig a határok megvédéséből.

Ugyanakkor biztosítja Ausztria az érdekelt államokat, hogy az osztrák kormánynak nincs szándékában béke idején olyan hadsereget fenntartani, amely meghaladja

azt a számot, amelyet a békekonferencián Anglia ajánlott Ausztria részére. Ez pedig nem több, mint 50.000 főnyi hadsereg.

Meg kell állapítani — mondja az emlékirat, — hogy a Saint Germain-i békeszerződést aláíró hatalmak nem teljesítették a vállalt kötelezettségeket, hogy leszerelnek, ez pedig automatikusan biztosította Ausztriának a jogot, hogy teljes egyenrangú fél legyen. Az osztrák kormány az a leszögezett álláspontja, hogy teljes együttműködés az európai államok között csak akkor lehet, hogyha a győzők és a legyőzöttek között nincs különbség.

Nem büntethető meg az, aki jóhiszeműen hamis pénzzel fizet

A sighet-i járásbíróság elvi jelentőségű döntése

Sighet, május 5.

Rendkívül érdekes ügyben hozott döntést a sighet-i járásbíróság és ez a döntés valóban elvi jelentőséggel bír. Valamennyien tudjuk, mennyire el vannak szaporodva a hamis száz lejesek, de leginkább Maramures megyét árasztották el "termékeikkel" a hamisítók.

A maramuresi hatóságok igen erélyes fellépést tanúsítottak az ügyben és a hamis pénzgyártók utáni kutatás során Sigheten több eljárás indult meg.

Ebben az időben történt, hogy Fried Rezső fakeskedő egy izben 500 lejessel fizetett Horváth Istvánnak, a sighet-i Újságíróklub főpincérének. Horváth három darab százlejest adott vissza s mint ez már szokásos, megkezdődött a pengetés. Ekkor oda lépett az asztalhoz egy rendőrkormányzó és

megállapította, hogy a százlejesek hamisak. A hamisítványokat elkobozta és az esetről jegyzőkönyvet vett fel, egyben pedig feljelentést tett a főpincér ellen a járásbírószágon, bár ez másik három százast adott a vendégnek. Ugyanez alkalommal a komisszár a klub játéktérében is több hamis százast kobozott el és Löbl Dániel üzletvezetőt szintén feljelentette.

A most megtartott tárgyaláson a járásbíróság úgy a főpincért, mint az üzletvezetőt felmentette azzal az indoklással, hogy bűncselekmény esete nem forog fenn, miután a megkárosítás szándékát nem lehet megállapítani.

A döntés azért bír elvi jelentőséggel, mert kitűnik belőle, hogy ha valaki jóhiszeműen és tudtán kívül hamis pénzzel fizet, nem büntethető meg.

Öt hónap alatt 15 kilót fogyott

Maga sem hitte — azt hitte rossz a mérleg

Mikor e hölgy először mérte meg magát miután néhány hónapon keresztül Kruschen sót szedett, nem hitt szemeinek. Ujra megmérte magát más mérlegen, hogy meggyőződjék róla, hogy a dologban nincs tévedés. Alanti levélben e hölgy saját maga közli ve lünk, hogy történtek a dolgok:

Mellékelve küldök Önöknek néhány mérlegcédulát, mert azt hiszem, hogy azokat. Önök is érdeklődéssel fogják megvizsgálni. Észre fogják venni, hogy két cédulán a november 9-iki dátum áll. Kétszer mértem meg magam, mert azt hittem, hogy az első mérleg nem jó. Ezek a sok valóban csodásak fogyókúrára, annál is inkább, mert nem kell hozzá semmiféle diéta, semmiféle testgyakorlás, csak a mindennapi adag Kruschen. Legyenek szivesek a mérlegcédulákat visszaküldeni, meg akarom azokat őrizni, mert büszke vagyok, — hisz öt hónap alatt 16 kilót fogyni, jelent valamit!

Mérlegcédulák:

Junius 22	86 kg.
November 9	73 kg.
November 23	71 kg.
December 3.	70 kg.

Kruschen arányosan adagolva tartalmazza azt a hat ásványi sót, amely a híres európai ásványvizekben található, amelyek segítségével folyamodtak nemzedékeken keresztül az elhízott emberek, hogy lefogyjanak.

A Kruschen-só az ország minden gyógyszerárán és drogériájában kapható. — Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

15 mázsás szikla agyonütött egy gazdát

Alba Iulia, május 5.

Rimeti községben halálos szerencsétlenesént egy helyről leszakadt egy szikla, mely a mélységbe zuhant és olyan szerencsétlenül találta el Bunea Nicolai 52 éves gazdálkodót hogy az a helyszínen meghalt. A szikla, — mint később megállapították, — csekély 15 mázsát nyomott.

Társasutazások Abessziniába

Bucuresti, május 5.

Még huszonnégy órája sincs, hogy az olasz-abesszin háború befejeződött, de az olaszok máris teljesen bizonyosra veszik a végleges győzelmet. Ennek bizonyítéka hogy az olasz hajózási és utazási iroda bucurestii irodája tegnapi hirdetményt tett közzé, amely szerint május 15-től kezdve megkezdik az abessziniai kirándulások és társasutazások rendezését.

Tragikus öngyilkosság

Sft. Gheorghe, május 5.

Rácz Béla 32 éves lungai lakos tegnap házának padlásán felakasztotta magát. — Mire a tettet felesége észrevette, a gazdálkodóban már nem volt élet. Csendőrség is bevizsgálta az ügyet. Az öngyilkos bucsúlevelet nem hagyott hátra és így csak következtetni lehet arra, hogy Rácz Béla gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élet-től.

Dr Imas M. Róza

a cluji egyetem volt tanársegéde, gyermek orvos, bel és nőgyógyász rendel Bucurestiben Str. Nicolae Filipescu 32. sz. (prin batistei). Speciális csecsemő és gyermektáplálási tanácsok, Quartz-kezelés (Telefon 2-44/76.)

5 oldal.

"ERDELYI MAGYARSAG"

1936 május 7.

Oradeai kereskedő tragikus öngyilkossága Clujon

Megmérgezte magát, mert tönkrement a kártyán

Clujról jelentik: Tegnap este fél 8 óra tájban öngyilkossági kísérlet történt az Erzsébet-fürdő 3. számú kabinjában. Az öngyilkossági kísérlet áldozata Herschkó Béla oradeai droguista, aki 24 luminál és 12 veramon pasztillával kísérlete meg az öngyilkosságot. Tettét azonban észrevették és reménytelen állapotban beszállították a belgyógyászati klinikára.

Herschkó Béla évekkal ezelőtt a cluji Rózsa-drogueriában volt alkalmazásban. Szorgalmas és igyekvő ember volt, aki hamarosan kis tőkéhez is jutott. Oradeára jött, ahol megnősült és üzletet nyitott. Üzlete jömeneteli volt és feleségével boldog családi életet élt. Az utóbbi időkben azonban játékszenvedélyére rengeteget áldozott és nagy összegeket vesztett. Emiatt felesége el is vált tőle. Herschkó az utóbbi időben teljesen tönkrement.

Tegnap érkezett meg Oradeáról Clujra, ahol az egyik szállodában bérelt magának szobát. Estefelé utiholmiját és felöltőjét szállodai szobájában hagyta, ő pedig az egyik gyógyszerárban 24 luminál és 12 veramon pasztillát vásárolt. Ezután az egyik kávéházba ment, ahol hosszú levelet írt. Miután a levéllel elkészült, az Erzsébet gőzfürdőbe ment, ahol a 3. számú kabinban bevette a 24 luminál és 12 veramon pasztillát.

A szerencsétlen kereskedő fájalmában félig öntudatlan állapotban hanykódott a kabin kerevetén. Először lábával többször megrugta az ajtót és a dörömbölésre az egyik alkalmazott nyitott be a kabinba. Látva a helyzetet, azonnal jelentést tett a rendőrségnek és a mentőállomásnak. — A helyszínre érkezett mentőorvos azonnal gyomormosást alkalmazott. Azonban állapota reménytelen.

1937-re halasztották a bihori hónap megrendezését

Meghívják Öfelségét is az ünnepségre

Dr Bleda László polgármester tegnap nyilatkozott munkatársunknak az "Oradeai hónap" tervéről és egyéb aktuális városi kérdésekről.

A polgármester kijelentette, hogy a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek meghallgatása után Bancila prefektussal egyetértésben úgy határoztak, hogy nem "oradeai" hanem "bihori" hónapot rendeznek, még pedig 1937. év nyarán.

— Az idén az előkészítés végett rendelkezésre álló idő már nagyon rövid lenne — mondotta a polgármester, viszont feltétle-

nül szükséges, hogy az idegenforgalom emelése céljából az Episcopiei és Félix fürdőket és Stana de Valet is bekapcsoljuk az akció keretébe. A jövő év nyaráig rendbehozzuk a város uccáit és parkjait, a megye pedig a turisztikai bizottság közreműködésével a megye turisztikai látnivalóit hozza rendbe. Különösképpen Vadul Carol II községben, azon a helyen, ahol Öfelsége repülőgéppel leszállt, akarjuk a környéket történelmi látnivalóvá varázsolni. Az a szándékunk ugyanis, hogy a bihori hónap megnyitására meghívjuk Öfelségét a királyt is.

Levegőben lóg az Ipartestület sorsa

Még most sem nevezték ki a Munkakamara bizottságát

A Munkakamara új ideiglenes bizottságának kinevezéséről szóló miniszteri rendelet még nem érkezett meg Oradeára. Mint-hogy az új ipartörvény úgy intézkedik, hogy a megszüntetett Ipartestület vagyonát egy háromtagú bizottság veszi át, amelynek a munkakamarai elnök is tagja, a bizottság kinevezéséig az átadás nem történhet meg. Miután valószínű, hogy az oradeai Munkakamara körzetéhez Bihor, Salaj, Sătmăre és Maramureș megyék fognak tartozni, nemcsak az oradeai, hanem a salontai, beiusi, sătmăreai, zălaui, simleu-silvanei, sigheti ipartestületek vagyonát is a munkaügyi inspektorral együtt a munkakamarai elnöknek kell átvenni.

Elsőnek közöltük, hogy a prefektura kit terjesztett fel kinevezésre a munkakamarai bizottság tagjaiként. A munkás-szek-

cióban nincs kisebbségi tag. Az iparos szekcióban kisebbségi tagnak eredetileg Zagyi Mihályt, az építő iparosok szindikátusának ügyvezető elnökét jelölték. Később azonban kitűnt, hogy Zagyi Mihály nincs felvéve a munkakamarai választók névjegyzékébe és ezért helyette Tóth Zsigmondot, a csizmadia ipartársulat elnökét jelölték.

A törvény kihirdetésének napjától az Ipartestület minden hatásköre megszűnt. A Munkakamara pedig még nem alakult meg. Néhány nap óta tehát ex-lex van, nincs aki kiállítsa az iparigazolványokat. Az aradi Munkakamara oradeai fiókja Chis Péter elnökle alatt ugyan tovább működik, de az oradeai Munkakamara önállóítása óta a fiók is elvesztette hatáskörét.

Csendőrség őrzi a galatii esküdtszék épületét,

ahol megkezdték a Codreanu per tárgyalását

Galatiból jelentik: A galatii esküdtszék tegnap kedden reggel kezdte meg Cornelia Zelea Codreanu és Stelescu Mihály lázítási bűnperének tárgyalását. A többi vádlottak, akik ellen szintén letartóztatási parancs

volt kibocsátva, önként jelentkeztek. A per iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. Köztudomású ugyanis, hogy Codreanu és Stelescu a legelkeseredettebb, halálos ellenfelei egymásnak és most egymás mellett

ülnek a vádlottak padján.

Codreanu hívei közül kétszáz gárdista érkezett Galatiba, a Stelescu vezetése alatt álló "Cruciada Romanismului" csoportból jöttek a tárgyalásra.

A hatóságok a legszélesebbkörű óvintézkedéseket tettek. A törvényszék épületét kívül és belül megerősített csendőr és rendőrszolgák őrzik. Galatiban a megye összes csendőreit koncentrálták. A törvényszék épületébe csak szigorú igazoltatás után lehet belépni.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

Mozgósínházak műsora

Heyman: Amok.

Forum: Végzetes éjszaka.

Apollo: TARRAS BOULBA.

ALLÁS

Bevezetett jó helyre keresettel megbízható laparust felveszünk. Oradea egyik kerületében. Jelentkezni a kiadóhivatalban. — Piața Mihai Viteazul 4.

Jó megjelenésű intelligens akvizítor felvételre jó jövedelemmel. Cím a kiadóhivatalban.

Jó munkás cipész segédet felveszek. Regele Ferdinand 25. Tarr. 4770

Tűzőnöt és ragasztót felveszek. Str. Alexandri 35. 4773

Cipész segédek export, ki tényleg is ért, felvételre. Ábrahám, Gen. Mosoiu 5. 4775

Munkások, munkások és tűzőnők felvételre a Primus cipőgyárban, Str. Gri-vitei 11. 4767

Ügyes fiút rikkancsnak keresek. Casa Nationala sarok. Ujságkioszk. Hőgye. 4766

VÉTEL-ELADÁS

Veszek kifogástalan állapotban lévő, jó márkájú, 6x9 méretű fényképezőgépet, 4 és feles lencsével. Ajánlatokat „Előnyös ár” jelígyére a kiadóba kérek. 4755

Megvételre keresek 1 drb. 500 és 4 drb. 100 lejes bont. Cím: Árral a kiadóba. 4763

Jókarban levő balkaros cipészgép eladó. Gheorgheni, Str. Tudor Vladimirescu 19. 4768

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

LAKÁS

Kiadó egy szoba konyha speiz. Dr. Popa Gheorghe 36. Szurer, Colonia Bernáth. 4776

KÜLÖNFÉLE

Elveszett egy nagy sárga perzsa macska. Becsületos megtaláló vagy nyomravezető jutalmat kap dr Bucico Coriolannál Str. Princip Elena 14. 4769

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 május 7.